

Õiguskantsler

Teie nr

Meie 13.04.2016 nr 7-5/160008/1601560

Trahviteate allkirjastamine

Austatud avaldaja

Uurisime Teie pöördumise alusel trahviteate allkirjastamist Tallinna Munitsipaalpolitsei Ametis. Avaldasite kahtlust, et lahendus, kus ametnik trahviteatele omakäeliselt tegelikult alla ei kirjuta ega tee seda ka digitaalallkirjana, ei ole kooskõlas [vääртеomenetluse seadustiku](#) (VTMS) § 54² lõikega 4. Selle järgi allkirjastab trahviteate selle koostanud ametnik. Trahviteate võib allkirjastada digitaalselt.

Tutvusime Tallinna Munitsipaalpolitsei Ameti 26.01.2016 kirjaliku vastusega ja kontrollisime 30.03.2016 hoiatustrahvi allkirjastamise protsessi kohta peal.

Selgus, et Tallinna Munitsipaalpolitsei Ametis kasutusel olev elektrooniline vääртеoregistri infosüsteem tagab lahenduse, kus trahviteadet saab koostada ainult see ametnik, kes on süsteemi sisenenud ID-kaardiga ning trahviteate koostamise ja allkirjastamise ajaline hetk on fikseeritud ja jälgitav. Rangelt seadistatud ja piiratud infosüsteemis toimuv allkirjastamine vastab sisuliselt sellele eesmärgile, mida soovitakse saavutada VTMS § 54² lõikega 2. Vääртеoregistri infosüsteem võimaldab tuvastada, millal täpselt ja milline konkreetne ametnik koostas trahviteate. Seetõttu ei ole selline allkirjastamise tehniline lahendus seadusvastane.

Tallina Munitsipaalametis toimub trahviteate allkirjastamine järgmisel viisil:

- ametnik on eelnevalt kirjutanud käsikirjaliselt oma allkirja paberile,
- see allkiri on skaneeritud elektroonilisse vääртеoregistri infosüsteemi,
- trahviteate koostamiseks siseneb ametnik oma ID-kaardiga elektroonilisse süsteemi, koostab trahviteate ning selle salvestamisel genereerib infosüsteem trahviteatele ametniku allkirja,
- seejärel saadab infosüsteem trahviteate automaatselt postiasutusele, kus see printitakse välja ja saadetakse isikule paberkandjal,
- infosüsteem fikseerib kuupäeva- ja kellaajaliselt nii trahviteate koostamise hetke kui ka muud tegevused.

30.03.2016 kontrollkäigul selgus, et peale asja lahendava ametniku ei saa ükski teine ametnik siseneda konkreetse trahviteate koostamise keskkonda ega kasutada kellegi teise infosüsteemis asuvat allkirjanäidist peale tema enda oma. Selline piirang on loodud infosüsteemi seadetes.

Samuti selgus, et nii trahviteate koostanud kui ka kõikidel teistel ametnikel ja töötajatel puudub võimalus muuta juba koostatud ja salvestatud trahviteadet. Erandina on lõpetatud trahviteate menetlust võimalik taasavada üksnes registriosakonna juhatajal ja menetlusosakonna juhatajal (kui tegemist on ilmselge ebatäpsuse kõrvaldamisega, mitte aga trahviteate sisulise muutmisega).

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Registriosakonna juhataja Vladimir Skroboti sõnul on selle võimaluse kasutamine üksik erand. Aga ka sellisel juhul on iga tegevus infosüsteemis kuupäeva- ja kellaajaliselt fikseeritud ja nähtav.

Peamine põhjus kirjeldatud kujul allkirjastamise korraldamiseks on trahviteadete väga suur maht. Munitsipaalpolitsei Ameti andmetel küündis 2015.aastal nende hulk ca 36 000-ni. Üks ametnik koostab nädalas umbes 600 lahendit. Neil asjaoludel on omavalitsuse vajadus optimeerida tööprotsesse põhjendatud. Peamine on tagada, et täidetud on kõik vajalikud, sh ka VTMS § 54² nõuded.

Nõustun, et VTMS § 54² lg 4 sõnastusest ei tulene üheselt, kas Riigikogu pidas võimalikuks luua allkirjastamise nõude täitmiseks eelkirjeldatud infosüsteemi lahendust või mitte. Seetõttu saadan oma vastuse teadmiseks ka Justiitsministeeriumile. Juhul, kui minister peab vajalikuks, saab ta allkirjastamisnõude täitmist täpsustada.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Teadmiseks: Tallinna Munitsipaalpolitsei Amet (munitsipaalpolitsei@tallinnlv.ee)
Justiitsministeerium (info@just.ee)

Helen Kranich 693 8446, Helen.Kranich@oiguskantsler.ee
Marju Agarmaa 693 8447, marju.agarmaa@oiguskantsler.ee